

■ Ἐπὶ τῇ Ἑορτῇ τῆς Θείας Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν

Ἡ Μεταμόρφωση τοῦ Χριστοῦ* ... καὶ ἡ μεταμόρφωση τῶν Μαθητῶν

Ἡ Μεταμόρφωση τοῦ Χριστοῦ ἐπάνω στὸ ὄρος Θαβὼρ ἐγίνε πρὸς τὸ τέλος τοῦ ἐπίγειου βίου Του καὶ λίγο πρὸ τοῦ Πάθους Του, καὶ συγκεκριμένα σαράντα ἡμέρες πρὶν πάθῃ καὶ σταυρωθῇ. Ἄλλωστε, ὁ σκοπὸς τῆς Μεταμορφώσεως ἦταν νὰ στηριχθοῦν οἱ Μαθητὲς στὴν πίστη, ὅτι Αὐτὸς εἶναι ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ καὶ νὰ μὴ κλονισθοῦν γιὰ ὅσα θὰ ἔβλεπαν τὶς ἡμέρες ἐκεῖνες.

Στὰ τροπάρια τῆς Ἐκκλησίας φαίνεται αὐτὴ ἡ ἀλήθεια. **Σ**ὲ ἓνα ψάλλουμε: «Πρὸ τοῦ τιμίου Σταυροῦ Σου καὶ τοῦ Πάθους, λαβὼν οὓς προέκρινας τῶν ἱερῶν Μαθητῶν πρὸς τὸ Θαβώριον, Δέσποτα, ἀνῆλθες ὁρος». **Κ**αὶ στὸ Κοντάκιο τῆς Ἑορτῆς λέγεται: «...ἵνα ὅταν

Σὲ ἴδωσιν σταυρούμενον τὸ μὲν Πάθος νο-
ήσωσιν ἐκούσιον τῷ δὲ κοσμῷ κη-
ρύξωσιν, ὅτι Σὺ ὑπάρχεις ἀληθῶς
τοῦ Πατρὸς τὸ ἀπαύγασμα». [...]

Ὁ Χριστὸς ἐκείνη τὴν ὥρα μετα-
μορφώθηκε, «οὐχ ὃ οὐκ ἦν προσ-
λαβόμενος, οὐδὲ εἰς ὅπερ οὐκ ἦν
μεταβαλλόμενος, ἀλλ' ὅπερ ἦν τοῖς
οἰκείοις Μαθηταῖς ἐκφαινόμενος»
(ἅγ. Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνός). **Αὐ-**

Μεταμόρφωσις τοῦ Σωτῆρος.
Ἱ. Μ. Κυπριανοῦ καὶ Ἰουστίνης.
Φυλὴ Ἀττικῆς

τὸ σημαίνει, ὅτι ὁ Χριστὸς δὲν προσέλαβε κάτι ποὺ δὲν εἶχε, οὔτε μεταβλήθηκε σὲ κάτι ποὺ δὲν ἦταν, ἀλλὰ φανέρωσε στοὺς Μαθητὲς Του αὐτὸ ποὺ ἦταν. **Ό**ταν κάνουμε λόγο γιὰ Μεταμόρφωση, ἐννοοῦμε, ὅτι ἔδειξε τὴν Δόξα τῆς Θεότητός Του, ποὺ Τὴν κρατοῦσε ἀφανῆ στὸ φαινόμενο σῶμα, ἐπειδὴ οἱ ἄνθρωποι δὲν μποροῦσαν νὰ Τὴν ἀντικρύσουν.

Ο ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος λέγει, ὅτι ὁ Χριστὸς δὲν ἔδειξε ὁλόκληρη τὴν Θεότητα, ἀλλὰ μιὰ μικρὴ ἐνέργειά Της. **Κ**αὶ αὐτὸ τὸ ἔκανε, ἀφ' ἑνὸς μὲν γιὰ νὰ πληροφορήσῃ γιὰ τὸ ποιὰ εἶναι ἡ θεϊκὴ Δόξα τῆς Βασιλείας, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἀπὸ φιλάνθρωπια, ὥστε νὰ μὴ χάσουν καὶ τὴν ζωὴ τους ἀκόμη, βλέποντας ὁλόκληρη τὴν Δόξα τῆς Θεότητος. **Γ**ι' αὐτό, τὸ Μυστήριό τῆς Μεταμορφώσεως εἶναι καὶ ἀποκάλυψη τῆς Βασιλείας, ἀλλὰ καὶ ἔκφραση τῆς Ἀγάπης καὶ τῆς Φιλανθρωπίας τοῦ Θεοῦ...

* * *

Αὐτὸ ἀκριβῶς τὸ γεγονὸς μᾶς ὁδηγεῖ στὴν ἄποψη, ὅτι στὸ Θαβῶρ δὲν ἔχουμε μόνο Μεταμόρφωση, ἀποκάλυψη τοῦ Χριστοῦ, ἀφοῦ πραγματικά τότε ἔδειξε μερικὲς ἀκτῖνες τῆς Θεότητός Του, ἀλλὰ καὶ μεταμόρφωση τῶν Μαθητῶν.

Οἱ Μαθητὲς ἀξιώθηκαν νὰ δοῦν τὴν θεουργία (θεοποίησι, θέωσι) τῆς ἀνθρώπινης φύσης τοῦ Χριστοῦ, ἀκριβῶς γιὰτὶ μεταμορφώθηκαν αὐτοὶ οἱ ἴδιοι.

Οἱ Πατέρες κάνουν λόγο γιὰ ἐναλλαγὴ τῶν Μαθητῶν. «**Ε**νηλλάγησαν οὖν καὶ οὕτω τὴν ἐναλλαγὴν εἶδον» (ἅγ. Γρηγόριος Παλαμᾶς).

Αὐτὸ σημαίνει, ὅτι ὑπάρχει ἐναλλαγὴ, Μεταμόρφωση τοῦ Χριστοῦ, ἀλλὰ αὐτὸ ἔγινε γνωστό, γιὰτὶ ὑπῆρξε καὶ ἐναλλαγὴ, μεταμόρφωση τῶν Μαθητῶν.

Η μεταμόρφωση τῶν Μαθητῶν ἔγινε σὲ ὅλη τους τὴν ψυχοσωματικὴ ὑπαρξή. **Οἱ** Μαθητὲς δὲν εἶδαν τὸ θεῖο Φῶς μόνο μὲ τὸν νοῦ τους, ποὺ εἶναι ὁ ὀφθαλμὸς τῆς ψυχῆς, ἀλλὰ καὶ μὲ αὐτὲς τῖς σωματικὲς αἰσθήσεις, οἱ ὁποῖες ὁμως προηγουμένως δυναμώθηκαν ἀπὸ τὴν Ἄκτιστὴ Ἐνέργεια τοῦ Θεοῦ καὶ μεταμορφώθηκαν, γιὰ νὰ τὸ δοῦν. **Οἱ** σωματικοὶ ὀφθαλμοὶ εἶναι τυφλοὶ ὡς πρὸς τὸ Φῶς τοῦ Θεοῦ, ἐπειδὴ οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ ἀνθρώπου εἶναι κτιστοὶ καὶ δὲν μποροῦν νὰ δοῦν τὸ Ἄκτιστο Φῶς. **Γ**ι' αὐτό καὶ ἀλλοιώθηκαν ἀπὸ τὴν ἐνέργεια τοῦ Θεοῦ καὶ ἀξιώθηκαν νὰ δοῦν τὴν Δόξα τοῦ Θεοῦ (ἅγ. Γρηγόριος Παλαμᾶς).

* * *

Γιὰ νὰ δείξη ὁ Χριστὸς τὴν Δόξα τῆς Θεότητος Του ἀνέβηκε στὸ ὄρος Θαβὼρ. **Θ**ὰ μπορούσε αὐτὸ νὰ γίνη καὶ σὲ μιὰ πεδιάδα, σὲ ἓνα ἀπόμακρο μέρος. **Γ**ιατί ὅμως προτιμήθηκε τὸ ὄρος;

Στὴν παλαιὰ ἐποχὴ συνηθίζοταν ὅλα τὰ μεγάλα γεγονότα νὰ γίνωνται σὲ ὑψηλότερο μέρος, σὲ ὑψηλὰ καὶ χαμηλὰ βουνά, ὅπως ἀκριβῶς ἔκαναν καὶ οἱ εἰδωλολάτρες, ποὺ πάνω στὰ βουνὰ τελοῦσαν τὶς θυσίες τους.

Ο Χριστὸς δείχνει τὸ μεγαλεῖο τῆς Δόξης Του ἐπάνω στὸ ὄρος Θαβὼρ, ἀφοῦ ἡ φανέρωση τῆς θεουργίας τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως εἶναι τὸ μεγαλύτερο γεγονὸς μέσα στὴν ἱστορία τῆς ἀνθρωπότητος.

Επειτα, ὅπως εἶπε ὁ Χριστὸς, ἦλθε γιὰ νὰ ἀναζητήσῃ τὸ πλανώμενο πρόβατο, τὸ ὁποῖο χάθηκε στὰ βουνά. **Ε**πομένως, ὁ Χριστὸς ἀνῆλθε στὸ ὄρος γιὰ νὰ δείξη, ὅτι Αὐτὸς βρῆκε τὸ πλανηθὲν πρόβατο καὶ τὸ ἐλευθέρωσε ἀπὸ τὴν ἁμαρτία καὶ τὸν διάβολο, ὅτι Αὐτὸς εἶναι ὁ πραγματικὸς Ποιμὴν τῶν ἀνθρώπων (ἅγ. Γρηγόριος Θεολόγος).

Η ἀνάβαση ἀκόμη στὸ ὄρος δείχνει, ὅτι ὅσοι θέλουν νὰ δοῦν τὴν Δόξα τῆς Θεότητος στὴν ἀνθρώπινη φύση τοῦ Λόγου, θὰ πρέπει νὰ ἐξέλθουν ἀπὸ τὴν χθαμαλότητα, νὰ ἀφήσουν τὰ χαμηλὰ καὶ νὰ ἀνεβοῦν ψηλά, δηλαδὴ νὰ καθαρισθοῦν ἀπὸ ὅλα τὰ γεῶδη ποὺ τοὺς κρατοῦν δεμένους στὴν γῆ.

Η Μεταμόρφωση τοῦ Χριστοῦ ἔγινε κατὰ τὴν διάρκεια τῆς ἡμέρας, ὁπότε οἱ Μαθητὲς εἶδαν δύο ἡλίους τὸν αἰσθητὸ καὶ τὸν νοητό. **Σ**ὲ ἓνα τροπάριό του ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνὸς γράφει: **«Υ**πεκρύβῃ ἀκτῖσι θεότητος αἰσθητὸς ἥλιος ὡς ἐν ὄρει Θαβωρίῳ εἶδε **Σ**ὲ μεταμορφούμενον, Ἰησοῦ μου». **Δ**ηλαδή, ὁ αἰσθητὸς ἥλιος κρύφτηκε καὶ ἀπὸ τὶς ἀκτῖνες τῆς Θεότητος τοῦ Χριστοῦ. **Ι**σως στὴν ἀρχὴ ἔβλεπαν δύο φῶτα, τὸ κτιστὸ καὶ τὸ ἄκτιστο, ὅπως λέγουν οἱ Ἅγιοι ποὺ ἔχουν τέτοιες ἐμπειρίες, ἀλλὰ ὅταν εἶδαν μεγαλύτερη ἐνέργεια τῆς Θεότητος, τότε χάθηκε τελείως ὁ αἰσθητὸς ἥλιος.

Ο ἅγιος Ἰσαὰκ ὁ Σύρος λέγει ὅτι οἱ Μαθητὲς στὸ Θαβὼρ ἔβλεπαν δύο ἡλίους «ἓνα ἐν τῷ οὐρανῷ κατὰ τὸ ἔθος, καὶ ἓνα παρὰ τὸ ἔθος».

(*) Μητροπολίτου Ναυπάκτου καὶ Ἀγίου Βλασίου Ἱεροθέου, ἀπόσπασμα ἀπὸ τὸ βιβλίο Δεσποτικὲς Ἑορτές, ἐκδόσεις Ἱερᾶς Μονῆς Γενεθλίου τῆς Θεοτόκου, 2013.

• Ἐπιμέλ. ἡμετ.